

A CSONTOK
MEGMARADNAK
JESMYN WARD

21. SZÁZAD
KIADÓ

Budapest, 2021

Bátyámnak, Joshua Adam Dedeaux-nak,
akinek mindig a nyomában járok.

*Lássátok be, hogy csak én vagyok, nincsen Isten rajtam kívül!
Én adok halált s életet, összezúzok és gyógyítok,
nincs ki megmentsen kezemből.*

5MÓZES 32–39

*Mert bár kicsi vagyok, sok mindent tudok,
A testem végtelen szem,
Amivel sajnós mindent látok.*

GLORIA FUERTES: *MOST*

*Hanyatt fekve bámuljuk a csillagokat,
Mi leszel, ha nagy leszel, erről beszélgetünk,
Te mit akarsz csinálni?, kérdezem. Azt mondja: Élni.*

OUTKAST: *DA ART OF STORYTELLIN* (ELSŐ RÉSZ), AQUEMINI

AZ ELSŐ NAP: SZÜLETÉS EGY CSUPASZ VILLANYKÖRTE FÉNYÉNÉL

CHINA ÖNMAGÁT HARAPDÁLJA. Ha nem tudnám, azt hinném, hogy meg akarja enni a mancsát. Azt hinném, hogy örült. Az is, bizonyos értelemben. Senki nem érhet hozzá, csak Skeet. Mikor még nagy fejű pitbullkölyök volt, ellopta az összes cipőt a házban, az összes fekete teniszcipőt, amit a Mama azért vett nekünk, mert nem látszik rajtuk a kosz, és jól bírják a strapát. Csak a Mama rég elfelejtett szandálja nézett ki másképp, aminek vékony sarka volt, és egészen rózsaszín lett a beleivódott vörös sártól. China mindet eldugta a bútorok alá, a vécé mögé, kupacokba halmozta őket, és rajtuk aludt. Mikor elég nagy lett ahhoz, hogy egyedül szaladgáljon, és lemerészkedjen a lépcsőn, kivitte és kis gödrökbe temette a cipőket a ház alatt. Minden izmát megfeszítette, mikor megpróbáltuk elvenni tőle a zsákmányt. Most China nem elvesz, hanem ad, nem lop tőlünk, hanem megajándékoz minket. Kiskutyái születnek.

Amit China csinál, az nem is hasonlít arra, amit a Mama csinált, mikor a kisöcsémet, Juniort szülte. A Mama itt szült a ház-

ban, mindannyian itt születtünk, ezen az erdei tisztáson, ahol az apja vágta ki a fákat, és ő építette meg azt, amit ma úgy nevezünk: a Verem. Én, az egyetlen lány, és akkor még a legkisebb a magam nyolc évével, nem tudtam segíteni, bár Apa szerint a Mama azt mondta, hogy nincs is szüksége segítségre. Apa azt mondta, hogy Randall meg Skeetah hamar kibújt, mint ahogy én is, Mama mindannyiunkat az ágyában hozott világra, a maga csupasz villanykörteje alatt, úgyhogy mikor Juniorra került sor, azt gondolta, most sem lesz semmi gond. De nem így lett. A Mama leguggolt, már sikoltozott is a vége felé. Junior olyan liláskéken jött elő, mint egy hortenzia: a Mama utolsó virága. Így is érintette meg, mikor Apa odaadta neki: finoman, csak az ujjbegyeivel, mintha attól félne, hogy leveri róla a virágport, elhervasztja a virágot. Azt mondta, nem akar bemenni a kórházba. Apa rángatta el az ágyból a teherautóhoz, vércsíkot húzva, és soha többé nem láttuk.

China harcol, mintha erre született volna. Harcol a cipőinkkel, harcol a többi kutyával, harcol ezekkel a kölykökkel is, akik vakcin és nedvesen nyújtóznak a külvilág felé. China izzad, a fiúk bőre fénylik, és a fészker ablakán át látom Apát, úgy csillog az arca, mint a halak a víz alatt, mikor rájuk süt a nap. Csönd van. Súlyos csönd. Mintha eső készülne, de nem készül. Nincsenek csillagok, a verem csupasz villanykörte tűzforrók.

– Ne állj ott az ajtóban. Felidegesíted. – Skeetah Apa kiköpött mása: sötét, alacsony, szikár. Csomós izomkötegek szelik át a testét. Ő a második gyerek, tizenhat éves, de China számára ő az első. Lesi minden mozdulatát.

– Nem is törődik velünk – mondja Randall. Ő a legidősebb, tizenhét. Magasabb, mint Apa, de ugyanolyan sötét bőrű. Keskeny válla van, és a szeme majd kiugrik a helyéből. Az iskolában koc-

kának tartják, de a kosárpályán úgy cikázik, mint egy nyúl, gyors, kecses, elnyújtott mozdulatokkal. Ha Apa vadászik, én mindig a nyúlnak szurkolok.

– Levegőre van szüksége. – Skeetah keze végigsimít a kutya szőrén, aztán odahajol a hasa fölé, hallgatózik. – El kell lazulnia.

– Azt se tudja, mi az a lazítás. – Randall az ajtófélfá mellett áll, a lepedőt tartja, amit Skeetah az ajtó helyére szögezett fel. Skeetah egy hete a fészkerben alszik, várja, hogy megszülessenek a kiskutyák. Minden este megvártam, míg eloltotta a villanyt, és mikor biztos voltam benne, hogy alszik, a hátsó ajtón át kiosontam a fészkerbe, ott álltam, ahol most állok, és megnéztem, jól van-e. Minden alkalommal úgy aludt, hogy a mellkasa a kutya hátához simult. Úgy simult China köré, mint köröm a húsrá.

– Látni akarom. – Junior Randall lábát rángatja, beles a fészkerbe, de csak az orrát meri bedugni. China általában fütyül ránk, többiekre, és többnyire Junior is fütyül rá. De a fiú hétéves és kíváncsi. Mikor három hónapja a germaine-i srác elhozta a kan pitbullját a Verembe, hogy Chinával pároztassa, Junior egy olajos hordón kuporgott a hevenyészett kennel (egy régi teherautóból kiszedett ágy, fölötte drótháló) előtt, és figyelte, mi történik. Mikor a kutyák egymásra tapadtak, eltakarta a szemét a karjával, de hiába ordítottam rá, hogy menjen be a házba, nem mozdult. A karját nyalogatta, meg a fülcimpájával babrált, mint mikor tévét néz, vagy mielőtt elalszik. Egyszer megkérdeztem tőle, miért csinálja, és azt felelte, hogy azért, mert olyan hangja van, mint a víznek.

Skeetah ügyet sem vet Juniorra, úgy figyel Chinát, ahogy a férfi figyel a nőt, amikor úgy érzi, hogy az övé, és China tényleg az övé. Randall nem szól, csak keresztbe teszi a karját az ajtóban, hogy Junior ne tudjon bemenni.

– Nem, Junior. – Kiteszem a lábam, hogy teljes legyen a kapu, ami elválasztja Juniort a kutyától, a sárgán csordogáló nyálkától, ami tócsába gyűlik a földön China feneke alatt.

– Hadd lássa – mondja Apa. – Már elég nagy hozzá, hogy tudjon róla. – Apa csupán hang a sötétben, amint a fészker körül kering. Egyik kezében kalapács, a másikban egy marék szög. China ki nem állhatja Apát. Elhúzzom a lábam, de Randall nem mozdul, és Junior sem. Apa eliramodik, mint egy üstökös, ami a sötétségbe tart. Fémnek csapódó fém hangja hallatszik.

– Felidegesíti a kutyát – mondja Skeetah.

– Talán segítened kéne neki nyomni – mondom. Néha úgy gondolom, ez ölte meg Mamát. Látom őt, a melléhez szorított állal, amint küszködik, hogy kinyomja Juniort, aki belekapaszkodik a zsigereibe, hogy bent maradhasson, aztán mikor megszületik, mindet kitépi a helyéről és magával rántja.

– Nem kell segíteni neki nyomni.

És tényleg nem. A kutya oldalán hullámszerű fut végig. Vicsorog, a szája fekete vonal. A szeme vörös; a nyálka rózsaszínre vált. Minden porcikája megfeszül, ezernyi üveggolyó van a bőre alatt, aztán mintha kifordulna a belseje. A nyílásnál lilásvörös dudort látok. China kivirágzik.

Ha Apától megkérdezte volna valamelyik ivócimborája, mit csinál ma este, azt mondta volna, hogy felkészül a hurrikánra. Nyár van, és mikor nyár van, errefelé mindig jönnek-mennek a hurrikánok. Mind utat törnek maguknak a lapos Öblön át a negyven kilométer hosszú, mesterségesen kialakított tengerpartig, ahol aztán nekicsapódnak a régi nyaralóknak, a vendégházzá átalakított rabszolgahajóknak, majd végigszáguldanak az ártéren, át a fenyők között,

lelassulnak, esőt csöpögtetnek, és elhalnak északon. A többségük már nem is csap le ránk úgy igazán; a többségük jobbra fordul, Floridába vagy balra, Texasba, elhúz mellettünk, épp csak egy futó pillantást vet ránk. Évek óta nem volt olyan, amelyik egyenesen ránk támadt volna, és ennyi idő elég ahhoz, hogy elfelejtse az ember, hány üveget kell megtölteni vízzel, hány doboz szardíniát meg húskonzervet kell felhalmozni, hány kádnyi vízre lesz szükségünk. De a rádióban, ami állandóan szól Apa leparkolt teherautójában, ma már hallottam, hogy erről beszélnek. Az időjósok szerint a tizedik trópusi ciklon feloszlott az Öböl felett, de a jelek szerint egy másik van kialakulóban Puerto Rico körül.

Úgyhogy ma Apa úgy ébresztett, hogy kintről csapkodni kezdte a szoba falát, ahol én alszom Juniorral.

– Ébresztő! Sok a dolgunk.

Junior összegömbölyödve a fal felé fordult az ágyában. Én felültem, és egy darabig így maradtam, hogy Apa azt higgye, mindjárt felkelek, aztán visszafeküdtem és elbóbiskoltam. Mikor két óra múlva felébredtem, Apa teherautójában szólt a rádió. Junior ágya üres volt, a takarója a földön.

– Junior, szedd elő a többi üveget.

– Apa, nincs több a ház alatt.

Odakint Apa a sörösdobozával ütögette a ház alját. Junior a sortját húzogatta. Apa megint intett neki, és akkor Junior leguggolt, és bekúszott a ház alá. Ő nem félt úgy attól a helytől, ahogy én félttem, mikor kicsi voltam. Egész délutánokra képes volt eltűnni a házat tartó salaktéglák között, csak akkor jött elő, mikor Skeetah megfenyegette, hogy beküldi utána Chinát. Egyszer megkérdeztem Juniort, mit szokott csinálni ott, de csak annyit felelt, hogy játszik. Úgy képzeltem, lyukakat ás, amikben aludni lehet, hanyatt

fekszik a homokos, vörös földben, mint egy kutya, és lenről hallgatja, ahogy a lábunk csúszkál és dobog a padlódeszkákon.

Juniornak erős karja volt, az üvegek meg a konzervdobozok úgy gurultak ki a ház alól, mint a biliárdgolyók. Csak akkor álltak meg, mikor nekiütköztek a rozsdás tehénfürdetőnek, amit Apa a szeméttelprőről mentett ki, ahol fémet szokott gyűjteni. Tavaly hozta haza Junior szülinapjára, azt mondta neki, hogy használja úszómecénének.

– Dobjál – mondta Randall. Egy széken ült, a házilag készült kosárpalánkja alatt: a városi parkból lopott gyűrűt egy kiszáradt fenyőfa törzsére csavarozta.

– Évek óta egyetlen vihar sem volt itt. Újabban nem jönnek erre. Mikor kicsi voltam, mindig itt csaptak le. – Ezt Manny mondta. Én a hálószobai ablak mellett álltam, nem akartam, hogy meglasson. Manny egy kosárlabdát dobált egyik kezéből a másikba. Amikor megláttam, majd kirepült a szívem a mellkasomból.

– Úgy beszélsz, mint egy öregember, pedig csak két évvel vagy idősebb nálam. Mintha én nem emlékeznék rá, milyen volt régen – mondta Randall, miközben elkapta a visszapattanót, és viszapasszolta Mannynek.

– Még ha le is csap ránk valami ezen a nyáron, legfeljebb pár ágat tör le. A hírekben összevissza beszélnek. – Mannynek fekete, göndör haja volt, fekete szeme és fehér foga, a bőre színe pedig olyan, mint a frissen kivágott fenyőfa belseje. – Ahányszor letartóztatnak valakit Bois Sauvage-ban, mindig összekevernek mindent.

– Azok újságírók. A meteorológusok *tudósok* – mondta Randall.

– A francokat. – Onnan, ahol álltam, úgy tűnt, mintha Manny elpirulna, de tudtam, hogy csak a pattanásai miatt tűnik vörösnek, meg az arcán húzódo sebhely miatt.

– Hát pedig most tényleg jön a vihar. – Apa a kocsi oldalába törölgette a kezét.

Manny a szemét forgatta, és felemelte a hüvelykujját Apa felé. Kosárra dobott. Randall elkapta a labdát, és magánál tartotta.

– Még csak ciklon sincs – mondta Randall Apának –, Junior-nak mégis üvegekkel kell biliárdoznia miattad.

Randallnek igaza volt. Apa általában pár üveget töltött meg. Mivel kizárólag készételeket tudott főzni, sosem voltunk hűján virslinek meg húskonzervnek. Mindennap Top Ramen-t ettünk: leöntöttük vízzel, virslit adtunk hozzá, aztán leszűrtük a levét, csak a csípős tézta maradt; vagy szárazon ropogtattuk, mint a sós keksz. Amikor legutóbb hatalmas vihar csapott le ránk, még élt a Mama; miután elvonult a vihar, meggrillezte az összes húst, ami a leolvadt mélyhűtőben volt, hogy ne romoljon ránk, és Skeetah annyi csípős kolbászt falt be, hogy rosszul lett. Randall-lel hajba kaptunk az utolsó darab sült húson, a Mama választott szét minket, Apa meg csak nevetett, és azt mondta: „Hadd egye meg a kislány. Megmondtam, hogy csökönyös kis jószág lesz – pont olyan, mint te.”

– Idén más – mondta Apa, és felült a teherautó hátuljára. Egy pillanatra nem látszott részegnek. – Jól mondják a hírekben: minden héten itt egy újabb vihar. Ilyen rossz még sosem volt. – Manny megint kosárra dobott, Randall meg leszedte a labdát.

– Fájnak a csontjaim – mondta Apa. – Érzem, hogy jön a vihar.

Lófárokba kötöttem a hajam. Ez volt az egyetlen jó dolog rajtam, a különlegességem, mint egy dobermannál a fehér szőr: a fe-

kete, sűrű, göndör fürtök, amik vizesen csak úgy lógtak, de szárazon úgy szétálltak, mint a szakadt kötél vége. A Mama megengedte, hogy kibontva hordjam, azt mondta, valamelyik ősömtől örököltem, és ha már így van, élvezzem ki. De ha a tükörbe néztem, láttam, hogy a többi részem nem olyan érdekes: széles orr, sötét bőr, a Mama sovány, alacsony alkata, minden domborulat nélküli, lapos test. Felvettem a pólóm, és közben hallgattam, mit beszélnek odakint. A vékony, szigeteletlen, a sarkokban hámló festékű falak mögött az volt az érzésem, hogy ki se kell mennem, Manny úgy is lát. A gimis angoltanárnőnk, Ms. Dedeaux mindig felad valami olvasnivalót nyárra. Kilencedik után a *Míg fekszem kiterítve* volt soron, és jelest kaptam, mert helyesen válaszoltam a legnehezebb kérdésre: „Miért képzeled a fiú halnak az anyját?” Ezen a nyáron, tizedik után Edith Hamilton *Görög és római mitológiáját* olvastuk. A fejezetnek, amit tegnapelőtt fejeztem be, ez volt a címe: „Szerelmesekről szóló nyolc rövid történet”, és Iaszón meg az Argonauták történetéről szólt. Vajon Médeia is így érezte magát, mielőtt kilépett a házból, és először találkozott Iaszóonnal – mintha erős szél fújna át rajta, és egész testében reszketne tőle? Az udvar vörös földje fölött köröző rovarok zümmögése, a labda pattogása, az Apa kosijából bömbölő blues mind hívogatott, hogy lépjek ki az ajtón.

China a két mancsa közé temeti a fejét, és felcsapja a farkát, mielőtt kinyomná az első kölyköt. Úgy néz ki, mintha fejen akarna állni, és ettől nevetnénekem támad, de nem nevetek. Vér szivárog belőle, és Skeetah még közelebb kuporodik hozzá. China felveti a fejét, a szeme tágra nyílik, kivillan a foga.

– Óvatosan! – mondja Randall. Skeetah az előbb megijesztette a kutyát. Ráteszi a kezét, mire China feláll. Egyszer a Mamával

elmentünk Apa metodista templomába, bár a Mama katolikusnak nevelt minket, és China most pont úgy viselkedik: mintha megszállta volna a Szentlélek, mintha nem Skeetah hangja hatolna a fülébe, hanem valami szentséges hang. Vajon olyan érzés ez neki, mintha egy óriás kéz kicsavarná?

– Már látom! – visít Junior.

Az első kölyök jó nagy. China teste szétnyílik, és a kölyök rózsaszín nyálkacsíkot húzva kicsusszan belőle. Skeetah elkapja, leteszi a vékony, szakadt törülközőkből álló kupacra, amit előre odakészített. Megtörölgeti.

– Sárga, mint az apja – mondja. – Igazi vadállat lesz.

A kölyök majdnem sárga. Igazából olyan színű, mint a vörös föld, ha felássák, hogy teleültessék, vagy kiszedjék a köveket, vagy beletemessenek valakit. Mississippi-vörös. Az apja is ilyen színű volt: alacsony, úgy nézett ki, mint egy nagy, vörös izomcsomó. Alvadt vérrel fedett sebek borították, cafatokban lógott a bőre a sok verekedéstől. Mikor Chinával összejöttek, vér volt az állkapcsukon, China szőrén, és inkább ellenségeknek tűntek, nem szeretőknek. China bőre úgy hullámzik, mint a víz a szélben. A második kölyöknek először a lábai csusszannak ki, aztán beragad.

– Skeet! – sívítja Junior. Fél szemét meg az orrát Randall lábához szorítja, át is öleli. Nagyon sötétnek és nagyon kicsinek látszik, az éjszakai derengésben nem látom, milyen színű ruha van rajta.

Skeetah elkapja a kölyök hátsóját, és a tenyerébe veszi a testét. Megrántja. China felmordul, a kölyök pedig szépen kicsúszik. Rózsaszín. Mikor Skeetah lefekteti a törülközőkre és megtörölgeti, kiderül, hogy fehér, és pici, fekete foltok vannak mindenfelé a bundáján, mintha görögdinnyemagokkal köpködték volna tele.

A nyelve kilóg a pici nyílásból, ami a szája, úgy fest, mint egy lapos rajzfilmkutyája. Halott. Skeetah elengedi a törülközőt, mire a kölyök mereven, mint egy tekebábu végiggurul a padlón, aztán könnyedén nekiütközik a vörös kölyöknek, amelyik görcsösen mozgatja a lábát, mintha pislogna vele.

– A francba, China – sottogja Skeetah. Egy újabb kiskutya jön. Ez fejjel kifelé csúszik ki szép lassan; magányos, tétova műugró. Nagy Henry, Randall egyik barátja mindig így ugrik a folyóba, mikor úszni megyünk: nehézkesen és óvatosan, mintha attól félne, hogy a nagy teste azzal a sok izomköteggel meg hájjal fájdalmat okoz a víznek. És a többi fiú mindig kineveti ilyenkor. Manny a leghangosabb közöttük: a fogai mint a fehér kések, a bőre aranyvörös. A kölyök Skeetah markában landol. Csupa fehér-barna folt. Mozog, úgy ingatja a fejét, mint az anyja. Skeetah megfeszítogatja. Ott térdel China mögött, aki morog. Vinnyog. Felhasad.

Bár Apa teherautója pont az ajtó előtt állt, és Junior sípcsonton vágott egy üveggel, én csak Mannyt láttam. Úgy fogta a labdát, mint egy tojást, csak ujjhegygel, ahogy Randall szerint a jó kosarasok szokták. Manny sziklás terepen is tudná vezetni a labdát. Láttam már a parkbeli kosárpálya sarkában lévő köves homokon, őt meg Randallt, ahogy cseleztek és védekeztek, cseleztek és védekeztek. A köves talajon úgy pattogott a labda a lábuk között, mint egy gumilabda, vadul és kiszámíthatatlanul, de ők majdnem mindig ügyesen elkapták és tovább vezették. Inkább elestek, de nem engedték el a labdát, elterültek az éles kagylóhéjakon meg a sűrke köveken. Manny olyan gyengéden tartotta, mint egy pedigrés pitbullkölyköt. Szerettem volna, ha engem is így érint meg.

– Szia, Manny. – Asztmás sípolásnak hangzott a köszönésem. Égett a nyakam, forróbb volt, mint a levegő. Manny biccentett felém, a mutatóujján pörgette a labdát.

– Mizu?

– Na végre – mondta Apa. – Segíts az öcsédnek azokkal a palackokkal.

– Én nem férek be a ház alá. – Lenyeltem a szavakat.

– Nem kell bemenned értük. Csak öblögesd ki. – Apa előhúzott egy rég nem használt, megbarnult fűrészt a teherautóból. – Tudom, hogy van valahol pár farostlemezünk.

Felkaptam a két legközelebbi üveget, és odavittem a vízcsaphoz. Mikor kinyitottam a csapot, olyan meleg víz ömlött ki belőle, mintha felforralták volna. Az egyik üveg belseje tele volt rászáradt sárral, úgyhogy hosszan folyattam bele a vizet. Mikor kezdett kibugyogni a peremén, megráztam, hogy kitisztítsam. Manny és Randall tovább labdázott, füttyögtek egymásnak, aztán mások is megjelentek: Nagy Henry és Marquise. Csodálkoztam, hogy mind máshonnan jönnek, egyikük sem a fészerből bújt elő Skeetah-val vagy Lizbeth nagy omladozó házának maradványaiból. A miénken kívül ez az egyetlen ház a tisztáson, és valamikor a mamám anyjáié volt. A fiúk mindig találtak maguknak búvóhelyet, ahol kialudhatták magukat, ha túl részegek voltak, túlságosan be voltak löve, vagy lusták voltak hazamenni. Roncsautók hátsó ülése, a régi lakókocsi, amit Apa bagóért vett egy fickótól Germaine-ben a benzinkútnál, és csak addig működött, míg elért vele a kocsi felhajtónkig, vagy az elülső veranda, amit a Mama beüvegeztetett Apával, mikor kicsik voltunk. Apát nem zavarták, és egy idő után már egész furcsa érzés volt, ha nem voltak itt, olyan üresnek tűnt a Verem, mint egy akvárium víz meg halak nélkül, csupán

kövekkel meg műkorallal telerakva, amelyet Nagy Henryék nappalijában láttam egyszer.

– Mizu, tesó? – kérdezte Marquise.

– Pont azon gondolkodtam, hol vagytok. Üresnek tűnt a Verem – mondta Randall.

A kezemben lévő üvegben rózsaszínűvé változott a víz. Előrehátra ringatóztam, miközben a vizet lötyköltem, próbáltam nem nézni Mannyre, de nem tudtam megállni. Ő nem nézett rám; éppen kezét rázott Marquise-zal, széles, tömpe ujjai szinte elnyelték Marquise csontos, barna kezét. Letettem a tiszta üveget, felemeltem a másikat, előlről kezdtem. A hajam úgy terült szét a nyakamon, mint a takarók, amiket még anyám horgolt, és amiket télen magunkra halmozunk, hogy ne fázzunk, aztán reggel verejtékben úszva ébredünk alattuk. Egy mosogatószeres flakon landolt a lábamnál, sarat fröcskölve a lábszáramra.

– Aztán kristálytisztá legyen – mondta Apa, miközben elvonult mellettem, egyik kezében kalapáccsal. A mosogatószertől csúszós lett a kezem. Szappanhab borította a sarat. Junior abbahagyta a keresgélést, és leült mellém, játszott a buborékokkal.

– Manny csak azért jött át olyan korán, mert szabadulni akart Shaliyah-tól. – Marquise megszerezte a labdát. Bár alacsonyabb volt, mint Skeetah, majdnem olyan gyorsan mozgott, mint ő, és sikerült elvezetnie a labdát a rozoga gyűrűig. Nagy Henry rákacsintott Mannyre, és elnevette magát. Mannynek arcizma sem rándult, csak a teste beszélt: az izmai úgy káráltak, mint a tyúkok. Rávetette magát Marquise-ra, nem hagyta, hogy kosárra dobjon, Randall meg összekulcsolt kézzel várta a letaposott, sáros pálya szélén, hogy Manny megszerezze a labdát, és átpasszolja neki. Nagy Henry védőként odaállt elé. Ő majdnem olyan magas volt, mint

Randall, de jóval szélesebb, kecses és könnyed, mint egy bűgöcsiga. Ez már igazi játék volt.

Az üveg, amit rázogattam, úgy csörrent meg, mint a lazán marokban tartott aprópénz. Az üveg ripityára tört, a darabok kicsuszszantak a kezemből. Ami a kezemben maradt, azt eldobtam.

– Igyekezz, Junior! – mondtam. A kezem, ami az előbb még rózsaszín volt, most piros lett. Főleg a bal. – Vérzik a kezem! – tettem hozzá halkán. Nem kiabáltam; szerettem volna, ha Manny rám néz, de nem akartam, hogy egy gyenge, szárnalmas lányt lásson. Ne sajnáljon, amiért nem tűröm úgy a fájdalmat, mint egy fiú. Randall elkapta Manny lepattanóját, aztán odajött hozzám, közben én letérdeltem, és a csap alá tartottam a bal kezemet, a lábamnál vörös szalag kanyargott a sárban. Randall hátradobta a labdát. A vágás akkora volt, mint egy negyeddolláros, és folyamatosan vérzett.

– Hadd lássam. – Megnyomkodta a seb környékét, mire vér bugyogott elő. Hányingerem támadt. – Nyomnod kell, míg el nem áll a vérzés. – A hüvelykujjamat, amivel előzőleg az üveg száját tartottam, a sebre szorította. – Csak nyomd – mondta. – Az én kezem túl koszos. Addig nyomd, míg el nem múlik a fájdalom. – A Mama is mindig ezt mondta, ha odaszaladtunk hozzá egy vágással vagy horzsolással. Előbb alkoholt tett a sebre, aztán nyomta és fújkalta, és mikor abbahagyta a fújkalást, már nem is fájt. „Tesék. Látod? Nincs semmi baj.”

Manny és Marquise annyira sebesen dobálták a labdát egymásnak, hogy olyan hangot adott, mint a gyors dobpergés. Manny oda sandított Randallre, aki mellettem térdelt; az arca még vörösebb volt, mint szokott lenni, de aztán felszisszent, mint mindig, ha kosarazik, és rájöttem, hogy nem aggódik, csak izgatott. „Nyomd...

míg el nem múlik a fájdalom.” Felfordult a gyomrom. Randall még egyszer megnyomta az ujjam, aztán felált, és a Mama hangja, amit egy pillanatra az ő szájából hallottam, mikor azt mondta, hogy nyomjam, elhalt. Manny elfordította a tekintetét.

China következő kölyke fekete-fehér. A fehérség körbeveszi a nyakát, a fejtől egészen a válláig húzódik. A többi része fekete. Rángatózik és nyafog, miközben Skeetah szépen letisztítva a plédre fekteti. Hangos a nyafogása, még a tücsökzene sem nyomja el; ő a lehangosabb indián táncos a Mardi Gras-ünnepen, fehér fejdísz visel, kiabálva táncol keresztül az elsüllyedt város kátyús utcáin. Szeretném megkapni, mert kántálva, dalolva bújik elő China testéből, mint egy New Orleans-i indián, mint azok az indiánok, akiktől a hajamat örököltem, de nem hinném, hogy Skeetah nekem adja. Túl sokat ér. Jó a vérvonala. China arról híres a Bois Sauvage-i pitbullok között, hogy nem ereszti ellenfelét, míg az meg nem hunyászkodik előtte. Kitépi az ínt a nyakukból. Az apakutya, aki pár várossal arrébb, Germaine-ben él, ugyanilyen vad. Rico, a gazdája, Manny unokatesója annyit keres vele, hogy csak részmunkaidőben dolgozik szerelőként egy olajcserélő műhelyben, a szabad idejében folyton az erdőben tartott illegális kutyaviadalokra viszi a kutyáját a pickupjával.

– Kár, hogy nem teljesen fekete – mondja Skeetah.

– Engem nem zavar – mondom neki, mindenkinek, a fészkerben egyre szaporodó kutyáknak, de senki sem hallja, mert China olyan hangosan csahol. Olyan a hangja, mint nekem, mikor himbálózom a hintán, ami a Wolf folyó fölé hajló, magas fáról lóg: rémült és boldog. Megvágott füle előregörbül. A kölyök kicsusszan

a testéből. Fekete csíkos sárgának látszik, de mikor Skeetah megtörölgeti, eltűnik a fekete.

– Éjszaka feketének látszik a vér – jegyzi meg Randall.

A kölyök tiszta fehér. Pont olyan kicsiben, mint az anyja. De míg az anyja nyöszörög, ő hallgat. Skeetah a kiskutya fölé hajol. A többi kölyök a száját nyitogatja, a lábát nyújtogatja. Mind anyyira izzadunk, hogy úgy nézünk ki, mintha most rohantunk volna be a fészkerbe egy nyári felhős szakadásban. De Skeet a fejét rázza, és én nem tudom, hogy csak verejtek az, vagy sír. Pislog. Végighúzza a mutatóujját a hófehér fejen, aztán tovább a kölyök mellén, hasán. A kiskutya szája kinyílik, a hasa behorpad. Anyja lánya. Igazi harcos. Lélegzik.

Egy régi rongyból tépett csíkkal bekötöztem az ujjamat, aztán folytattam a mosogatást, míg ott nem sorakozott az összes üveg a konyhai fal tetején. Junior kiment a házat körülvevő erdőbe, előzőleg bejelentette, hogy armadillókra fog vadászni. A fiúk befejezték a kosarazást; Nagy Henry beállt a ház melletti udvarba a régi Caprice-szel, amit a mamája vett neki a tizenhatodik születésnapjára. Előtte még ivott a csapból, bevizezte a fejét, és úgy rázta meg, mint egy vizes kutya, hogy megnevetessen. Randall és Manny a játékról vitatkoztak. Marquise a motorháztetőn feküdt a tölgyfák árnyékában, és szivarozott. Nagy Henrynek csak a két kishangszórója működik, mert az erősítőjét meg a mélysugárzóját tönkrevágta, úgyhogy hangosabb volt a fiúk beszéde, mint a zene. Felszedtem a törött üveg szilánkjait, és betettem őket egy régi szemetesedény fedelének megmaradt felébe. Letérdeltem és az üveget fürkészttem, hátha megtalálom azt a darabot, amelyik megvágott. Utána elindultam a ház mögé, az erdő felé. Annyira szerettem volna Mannyt

keresni a tekintetemmel, hogy szinte vizketett a halántékom, de csak mentem tovább.

Valamikor a mamám anyjái és apjái, Lizbeth nagyie és Joseph papái volt ez az egész föld: összesen nagyjából hat hektár. Joseph papa adta neki a Verem nevet, Joseph papa ásatta ki a fehér emberekkel, akikkel együtt dolgozott, az agyagot, amit alapozáshoz használtak, ő hordatta el velük a domboldalt a ház végében, és az így kialakított tisztáson aztán csemegekukoricát termelt. Joseph papa hagyta, hogy annyi földet vigyenek el, amennyit csak akarnak, de aztán addig ástak, hogy egy nagy gödör lett a hátsó udvarban, amelyik fölé sziklaszirt nyúlt, a kis patak pedig, amelyik a domb körül folyt, elterelődött, és belefolyt a gödörbe, amiből így kis tó lett, és akkor Joseph papa azt gondolta, hogy a végén még beomlik a tó partja, és kiárad a víz, és elárasztja az egész házat, úgyhogy attól kezdve nem adott el több földet. Nem sokkal később meghalt szájrákban, legalábbis ezt mondta nekünk Lizbeth nagyie, mikor kicsik voltunk. Mindig úgy beszélt hozzánk, mint a felnőttekhez, úgy szidott minket, mint a felnőtteket. Álmában halt meg, miután elimádkozta a rózsafüzért, a hetvenes éveiben, és két év múlva a Mama, az egyetlen, aki még életben volt Lizbeth nagyie nyolc gyereke közül, belehalt Junior születésébe. Most, hogy magunkra maradtunk Apával, és itt van nekünk China, a csirkék meg egy disznó, ha Apa éppen megengedheti magának, a Verem körüli földeket, amiket Joseph papa annak idején megművelt, benőtte a gaz, a fűrészpálma meg a fenyők, amik úgy nyújtózkodnak felfelé, mint a kefe sörtéi.

A szemetet egy kis gödörbe gyűjtjük a verem mellett, aztán elégetjük. Mikor a környező fákról a fenyőtűk belesznek a gödörbe és lángra kapnak, egész elviselhető a szag. Máskülönben olyan,

mint az égett műanyag szaga. Beledobtam az üvegszilánkokat a gödörbe, ahol úgy szikráztak a fekete maradványokon, mint a csillagok. Alacsonyan állt a víz a veremben; hetek óta nem volt nagyobb eső. A zápor, amire szükségünk lett volna, odakint volt az Öbölben, makacskodott, mint egy fáradt, éhes gyerek, visszatartotta a formálódó vihar. Ha elég bőségesek a nyári esők, a verem színültig megtelik, és olyankor úszni szoktunk benne. A víz, ami máskor rózsaszín, most sűrű barnászörös lett. Mint a seben a var. Visszafordultam, és valami aranylót láttam. Mannyt.

– Túl száraz az idő – mondta. Megállt mellettem, karnyújtásnyira. Akár meg is karmolhattam volna. – Most nem nagyon lehet benne úszni.

Bólintottam. Most, hogy szóba elegyedett velem, nem tudtam, mit mondjak.

– De ha apádnak igaza van, nemsokára lesz itt víz bőven – mondta.

Megütöttem a lábszáramat a szemetes tetejével, de megfedkeztem a rászáradt sárról, ami úgy hullott le róla, mint a púder. Be akartam fogni a számat, de folyton ez járt a fejemben, úgyhogy megkérdeztem:

– Miért nem vagy elől?

A lábát néztem. Egykor fehér Jordan cipője olyan színű volt, mint a narancsszorbet.

– Velük?

– Aha. – Az arcára pillantottam, amelyet mázként vont be az izzadság. Nyitva volt a szám. A másik énem megnyalta volna az ajkamat, és só ízét érezte volna. De ez a lány nem hajolna előre, nem mosolyogna, miközben Manny nyakára tapasztja a száját. Ez a lány vár, mert nem olyan, mint a nők a mitológiakönyvben,

a nők, akik miatt nem bírtam abbahagyni az olvasást: a csaló nimfák, a kegyetlen istennők, a világot a sarkából kiforgató anyák. Ió, aki feltüzeltelte egy isten szívét; Artemisz, aki szarvassá változtatott egy férfit, aztán szétépette a kutyáival; Démétér, aki megállította az időt, amikor elrabolták a lányát.

– Mert én nem füvezek – mondta Manny, és a cipője odasiklott az enyém mellé. – Tudod, hogy már nem csinálom. – A lába ott volt előttem, és magas alakjával hirtelen eltakarta előlem a napot. – Tudod, mit csinálok. – Most tényleg rám nézett, merészen, aznap először. Elmosolyodott. Az arca, amelyet vörösre égetett a nap, és gödröcskék voltak rajta, meg ragyák, meg fényes sebhelyek, mert baleset érte tizenhét évesen, mikor részegen, betépve beült egy kocsiba éjfélkor az unokatesóival, és egy kanyarban elütöttek egy szarvast; mikor kirepült az ablakon, és lezuhant a kavicsos, üvegcsereppel borított aszfaltra, lehorzsolódott a bőre, és az út billogot égetett rá, összezúzta. Ő lett a nap.

Manny ott ért hozzám először, ahol szokott: a fenekemen. Megragadott, rántott egyet rajtam, és a sortom máris lecsúszott. Az ujjai a bugyimat húzogatták, az alkarja a csípőmet súrolta, a bőre úgy égetett, mint egy nyelv. Sosem csókolta meg, csak így, a testével. A szájával soha. A bugyim végigsiklott a lábamon. Manny úgy hámozta le rólam a ruhát, mint a narancsról a héjat; a másik énemet akarta. A puha, érett szívét. A ragacsos szívét, amit a fiúk megláttak fiús testem, sötét bőröm, jelentéktelen arcom mögött. A lányszívét, amit Manny előtt azért adtam oda a fiúknak, mert akarták, és nem azért, mert oda akartam adni nekik. Azért adtam oda a fiúknak, mert egy pillanatra én voltam Pszükhé, vagy Eurüdiké, vagy Daphné. Szerettek. De Mannyvel más volt; ő olyan szép volt, és mégis engem választott újra meg újra. A lányszívemet

akarta; én mindkettőt odaadtam neki. A fenyők mintha körjátékot játszottak volna, a földre zuhantam. „Nem tart soká – gondoltam. – A hajamba temeti majd az arcát. Felnyög, mikor elmegy.” A combja hátsó részébe vájtam a sarkam. Bár a többi fiút is ismerem, őt és az ő testét ismerem a legjobban: őt szerettem a legjobban. Bebizonyítottam neki a csípőmmel. A hajam volt a párnám a vörös földön. Fájt a mellem. Azt szerettem volna, ha lehajol, ha mindenhol megérint. Ő nem tette meg, de a csípője igen. China éles hangon felugatott. Merész voltam, mint egy görög; feltűzeltem Manny szívét, és Manny szeretett.

China a kölyköket nyalogatja. Sose láttam még ilyen gyengédnek. Nem is tudom, mire számítottam, hogy mit fog tenni, ha meglesznek a kölykei: talán arra, hogy rájuk ül, és agyonnyomja őket. Megharapja őket. Szétmarcangolja a fejüket. De semmi ilyesmit nem csinál. Ott áll fölöttük, ő az egyik oldalon, Skeetah a másikon, mint a büszke szülők, és nyalogatja őket.

– Még nem végzett – szól ki Apa a teherautójából. – A méhlepény. – Megint eltűnik a sötétben, mögötte csörömpölnek az üvegek, amiket kimostam.

Mintha China hallotta volna Apát. Visszahúzódik a sarokba, beveszi magát egy kupac salaktégla meg egy autó motorjának maradványai közé. Nem ad hangot, csak vicsorog. Grimaszol. Skeetah nem közeledik felé. China nem akarja ezt másokkal megosztani, ő pedig nem kényszeríti. A kutya szája körül sárgán és rózsaszínűen csillog az, amit lenyalt a kölykeiről. Most valami cuppanó hang hallatszik mögüle, gyorsan megfordul, még mindig vékony nyálkacsíkot húzva, hogy megegye, ami kiesett. Leguggolok, és átkukucskállok Skeetah két lába között. Sötétlila, majdnem fekete ott a sa-

rokban, aztán China megrázza a fejét, és már el is tűnt a csillogó kupac. Úgy nézett ki, mint Apa legutóbbi disznójának a belseje; Apa levágta, egy kádba dobta a beleit, és kimosatta velünk, hogy hurkát töltsünk beléjük. Annyira bűdösek voltak, hogy Randall elhányta magát.

– Hallottam, hogy mindig megeszik a méhlepényt – mondja Randall. China elsétál Skeetah mellett, megnyalja a kisujját. Olyan, mint egy csók, egy puzsi. A koszos törülköző fölé hajol, amin a kölykei fekszenek.

– Nézd – mondom.

Valami mozog ott, ahol az előbb szült és evett. Skeetah odamászik és felveszi.

– Egy kis vakarcs – mondja, és a fénybe tartja.

Csíkos. Fekete és barna csíkok futnak végig a bordáin, mint egy zebrának. Feleakkora, mint a testvérei. Eltűnik Skeetah markában.

– Él – állapítja meg Skeetah. Öröm sugárzik az arcáról. Boldog, hogy még egy kölyök született; ha életben marad, akár kétszáz dollárt is kaphat érte, még akkor is, ha csak vakarcs. Széttárja az ujjait, most olyan a kiskutya a tenyerén, mint egy virág közepe. Olyan mozdulatlan is, mint egy virág bibéje. Skeetah elhúzza a száját, lesüti a szemét. Leteszi a kölyköt.

– Valószínűleg úgysem marad meg.

China nem fekszik le, ahogy az újdonsült anyák szoktak. Nem szoptat. Megnyalogatja a nagy, vörös kölyköt, aztán megfedkedzik róla. Elnéz Skeetah mellett, ránk néz. Idegesíti, hogy ott állunk az ajtónál. Skeetah megfogja a nyakörvét, próbálja megnyugtatni, de China teste megfeszül. Junior felkapaszkodik Randall vállára. Arra gondolok, hogy megölelem Skeetah-t, mielőtt elmennék, de China olyan mogorván néz, hogy inkább csak rámosolygok. Nem

tudom, lát-e egyáltalán a sötétben. Jó munkát végzett. Csak egy kölyök halt meg, pedig ez volt China első ellése. China úgy kaparja a fészker földjét, mintha lyukat akarna ásni, és abba akarná eldugni a kölykeit. A szeméttel borított udvar romjai közt Apa valami fémet ütöget. Elmegyünk. Skeetah visszahúzza a függönyt mögöttünk, jó szorosan, hogy kizárja a csöndes, tiszta éjszakát. Sötétség borul a fészkerre.

Mikor beérünk a házba, szólok Juniornak, hogy fürödjön meg, de elengedi a füle mellett, és csak akkor hajlandó megmosakodni, mikor Randall megnyitja a csapot, és beteszi őt a kádba. Randall az ajtóban állva figyeli Juniort, mert meggyőződése, hogy ha Junior csukott ajtó mögött fürdik, akkor igazából üldögél a kád szélén, és csak a lábát lógatja a vízbe. Junior utál fürödni. Én zuhanyozok utolsónak, és bár csak a hideg csapot nyitom ki, langyos a víz. Mindig augusztusban van a legnagyobb hőség, az a fajta, amelyik olyan mélyre hatol a földben, hogy felforralja a kutak vizét. Mire lefekszem, Junior már alszik. Zümmög az ablakba szerelt ventilátor. A hátamon fekszem, és szédülök, forog velem a világ, émelygek. Ma csak egyszer ettem. Mannyt látom, ahogy fölém hajol, az arca az arcomat nyalja, érzem az izzadsága melegét, összeér a csípőnk. Milyen jól lát engem a testével! Úgy szeret, mint Iaszón. Junior horkant egyet, mint egy kisbaba, én pedig Manny szuszogását hallom magamban, miközben elalszom.